

MATAJUR NA JUŽNO STRAN

NAJLEPŠI VRH NA DESNEM BREGU SOČE

24

VZPON

SPUST

DOLŽINA

39,70 km

ČAS

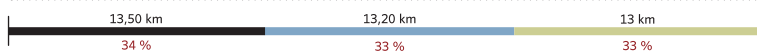
4.10 h

VIŠINSKA RAZLIKA

1299 m

SKUPAJ VZPONA

1348 m

IZHODIŠČE

Livek

ZEMLJEVID

Julijske Alpe, vzhodni in zahodni del, 1 : 50 000, Sidarta

NAMIG

Spust z Matajurja na italijansko stran do vasi Mečana/Mezzana je gotovo eden najlepših in najdaljših v celotni dolini Soče. Spust sicer ni strm, a ga 10 kilometrov hitre pešpoti s precej zanimivimi detajli uvršča med najboljše. Ima le eno slabost, in sicer povratek. Vzpon nazaj na Livek šteje namreč 450 višinskih metrov.

OPIS

Matajur je zelo priljubljen planinski in kolesarski cilj. Nanj vodijo številne planinske poti. Veliko je položnih, iz doline Nadiže na zahodni strani pa tudi nekaj zahtevnejših, kot je npr. Via Palma. Sam vrh Matajurja zaznamuje lepa kapelica Kristusa Odrešenika, ki leži na italijanski strani. Ker je celoten vrh Matajurja porasel s travo, se z njega ponujajo čudoviti razgledi daleč naokoli. Na slovenski strani kraljuje ostenje Krna, na italijanski pa pogled na neskončno ravnico Furlanske nižine in severni del Jadranskega morja oziroma Tržaškega zaliva, z malce sreče celo do Benetk. Posebej čarobni so razgledi z Matajurja v nočnih urah, ko Furlansko nižino preplavi nešteto luči mest in naselij.

Pod samim vrhom je postavljen dom na Matajurju oziroma kočja, ki je odprta večinoma le ob vikendih. V njej se lahko okrepcamo pred spustom s 1641 metrov visokega vrha.

Na italijanski strani Matajurja nad istoimensko vasjo Matajur/Montemaggiore je postavljen tudi edini observatorij na tem delu ozemlja. Do vasi Skril/Scrila, kjer je postavljen observatorij, je speljana asfaltna cesta po italijanski strani.

Pripelje 1350 metrov visoko, zato jo radi uporabljajo moderni motorizirani planinci, ki z njenega konca zagrižejo peš v zadnjo strmino proti vrhu. Na slovenski strani cesta iz Livka proti vrhu ni asfaltirana in je prav zaradi tega izredno priljubljena med gorskimi kolesarji. Dolga in relativno položna pot se levo vije proti vrhu in mestoma ponuja čudovite razglede na vse strani.

OPIS TURE

Turo pričnemo v Livku in peljemo navzgor proti vasema Perati in Avsa. Od slednje nadaljujemo naravnost po cesti, ki kmalu preide v široko makadamsko cesto in nas vodi proti vrhu Matajurja. Od prvega vmesnega vrha se rahlo spustimo proti odcepu za Idrsko planino. V križišču cest peljemo levo navzdol, desna pot namreč vodi do planine. Po krajšem ravnem delu prečimo čez travnik na planini, in ko se pričnemo na drugem koncu ponovno vzpenjati, se kmalu pripeljemo do prve serpentine. Tam zapeljemo naravnost skozi lesa na italijansko stran. Cesta po slovenski strani zavije desno navzgor in ne pelje do vrha Matajurja. Pot na italijanski strani je večinoma ožja in zaraščena s travo. Kmalu za lepo urejeno kočjo na desni strani poti pridemo do prvih odcepov pešpoti. Mimo njih naravnost do ovinka, kjer se znova razcepi pešpot: naravnost navzgor proti Glavi in po grebenu na vrh Matajurja ali prečno levo po pešpoti ob vznožju Glave naravnost proti domu na Matajurju. Zapeljemo levo na pot proti koči. V nadaljevanju na križišču sledimo tablam za dom. Od kočje se nato lahko povzpne na vrh Matajurja. Spustimo se na zahodno stran naravnost čez kamniti greben, kjer je potrebno kolo prenesti čez dva krajša skalna odstavka. S konca grebena se spustimo po vidni pešpoti jugozahodno proti Marsinski planini. Ko pripeljemo na križišče pešpoti nad planino, zavijemo levo in se povzpne do dobrih 50 dolžinskih metrov do novega razcepa pešpoti, kjer se desno navzdol odcepi »sentiero 749«. Tej pešpoti sledimo vse do Mečane nad dolino Nadiže. V vasi se spustimo po asfaltni cesti proti dolini, vendar že v prvem ovinku zavijemo levo na gozdno pot proti Špetru/San Pietro al Natisone. Na križišču gozdnih cest z betonsko podlago zavijemo levo navzgor in se počasi povzpne do vasi Gorenji Barnas/Vernassino di Sopra. Tam se pod cerkvijo spustimo proti dolini, vendar se na prvem križišču pod vasjo odcepimo levo čez travnik na bližnjico proti vasi Sovodnje/Savogna. Skozi vas se spustimo do glavne ceste Špeter-Livek, kjer zavijemo levo proti Livku. Glavna cesta je neprometna in večinoma speljana skozi gozd. Ko se povzpne do vasi Čeplesišče/Cepletischis, je najtežji del vzpona za nami. Do Livka nam preostane še 15 minut vožnje po dokaj položnem bregu.

ZANIMIVOSTI

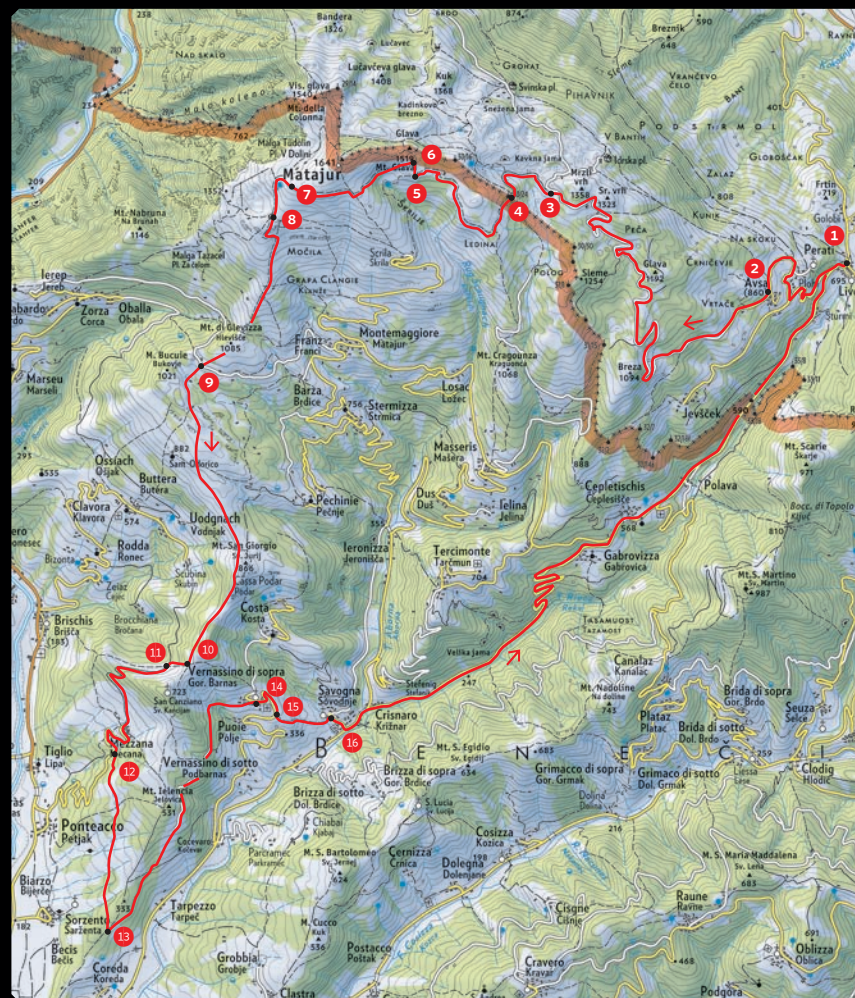
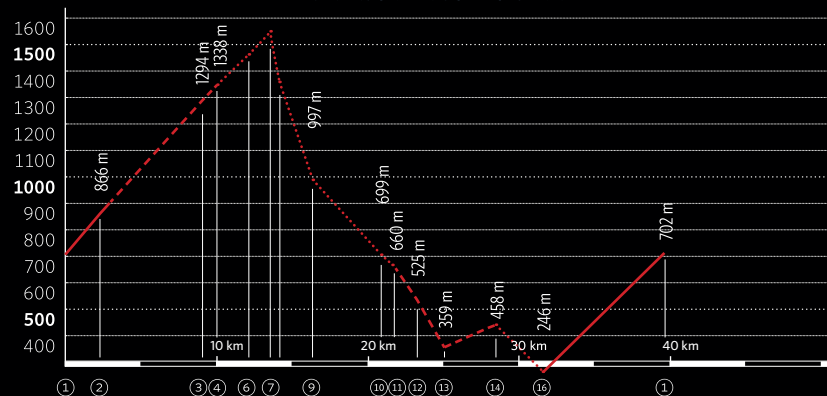
Observatorij pod vrhom Matajurja

Kočja na Matajurju brez cenika, plačilo v obliki prostovoljnih prispevkov
Kapelica na vrhu Matajurja

24 MATAJUR NA JUŽNO STRAN

0,00 km	<p>Livek 702 m X 392292.2, Y 118594.4 GPS N 46° 12,171', E 13° 35,971'</p> <p>V Livku peljemo v smeri proti Italiji in po 100 metrih zavijemo desno navzgor na cesto proti vasema Perati in Avsa.</p>	1
2,30 km	<p>Avsa 866 m X 391462.3, Y 118327.5 GPS N 46° 12,019', E 13° 35,329'</p> <p>Naravnost po asfaltirani cesti. Leva cesta pelje navzdol v vas, desno navzgor pa vodi planinska pot do Idrske planine.</p>	2
9,05 km	<p>Odcep proti Idrski planini 1294 m X 389148.0, Y 119386.4 GPS N 46° 12,568', E 13° 33,516'</p> <p>Levo navzdol na spodnjo cesto. Desno odcep proti Idrski planini.</p>	3
10,05 km	<p>Odcep poti na italijansko stran 1338 m X 388725.1, X 119371.5 GPS N 46° 12,556', E 13° 33,187'</p> <p>V serpentinah naravnost skozi vrata/leso na italijansko stran. Desno se nadaljuje cesta proti planinam na slovenski strani.</p>	4
12,05 km	<p>Križišče pešpoti 1464 m X 387730.8, Y 119574.0 GPS N 46° 12,655', E 13° 32,411'</p> <p>Nadaljujemo naravnost. Levo in desno se od kolovoza odcepita pešpoti. Nobena ni prava.</p>	5
12,15 km	<p>Odcep proti koči na Matajurju 1470 m X 387713.1, Y 119673.4 GPS N 46° 12,709', E 13° 32,396'</p> <p>Levo čez travnik ter po dolgi in razgledni prečki položno navzgor proti koči na Matajurju.</p>	6
13,60 km	<p>Dom na Matajurju 1545 m X 386547.4, Y 119385.5 GPS N 46° 12,542', E 13° 31,494'</p> <p>Naravnost proti zahodu čez dva skalnata odstavka. Nato levo navzdol po pešpoti čez travnik proti kočam na Mersinski planini.</p>	7
14,18 km	<p>Križišče pešpoti pred Mersinsko planino 1356 m X 386184.4, Y 119069.0 GPS N 46° 12,367', E 13° 31,216'</p> <p>Levo navzgor do naslednjega križišča pešpoti (50 m), kjer zavijemo desno navzdol na »sentiero 749«.</p>	8

MATAJUR NA JUŽNO STRAN

↑ 16,53 km	Prečenje ceste 997 m X 385199.6, Y 117443.7 GPS N 46° 11,480', E 13° 30,475' Naravnost čez cesto skozi manjši smrekov gozd na pešpot.	9
↗ 20,90 km	Križišče pešpoti na prelazu Sv. Kocjan 699 m X 384935.6, Y 114221.8 GPS N 46° 9,738', E 13° 30,317' Nadaljujemo po poti št. 749, ki pelje desno.	10
↖ 21,78 km	Makadamska cesta 660 m X 384794.5, Y 114240.2 GPS N 46° 9,747', E 13° 30,207' Levo po makadamski cesti proti vasi Mečana/ Mezzana in nato po asfaltni cesti proti dolini.	11
↖ 23,28 km	Odcep gozdne ceste za vasjo Mečana 525 m X 384410.7, Y 114177.8 GPS N 46° 9,709', E 13° 29,910' Levo na gozdno cesto proti Špetru/S. Pietro al Natisone.	12
← 25,07 km	Križišče betoniranih gozdnih cest 359 m X 384771.2, Y 112200.0 GPS N 46° 8,646', E 13° 30,219' Levo navzgor proti vasi Gorenji Barnas/Vernassino di Sopra. Desno navzdol vodi pot v Špeter.	13
↑ 27,85 km	Gorenji Barnas/Vernassino di Sopra 458 m X 385988.6, Y 114034.7 GPS N 46° 9,648', E 13° 31,137' V vasi se peljemo pod cerkvijo in se spustimo po asfaltni cesti proti dolini.	14
← 28,48 km	Odcep pešpoti na križišču pod vasjo 408 m X 386245.9, Y 113864.2 GPS N 46° 9,559', E 13° 31,339' Levo na odcep pešpoti čez travnik proti vasi Sovodnje/Savogna.	15
→ 29,75 km	Cerkev v Sovodnjah 246 m X 386780.5, Y 113857.2 GPS N 46° 9,561', E 13° 31,755' Desno navzdol na glavno cesto Špeter-Livek, kjer zavijemo levo proti izhodišču.	16

Str. 163 zgoraj: Pod vrhom Matajurja

Str. 163 spodaj: Med spustom na italijansko stran; v ozadju je vrh Matajurja.